1813. No. 338.

# LEEUWARDER COURANT.

MAANDAG, den 13 December 1813.

## BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

### VEREENIGDE NEDERLANDEN.

De *commissaris-generaal tot de zaken der finantien van de Vereenigde-Nederlanden* verzoekt, bij deze, alle geconstitueerde autoriteiten en ambtenaren, door welker zorge, in gevolge de proclamatie van het *algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden*, van den 23sten november 1813, de kisten ter ontvangst van vrijwillige giften, in de publieke gebouwen of op de kantoren der ontvangers of percepteurs, zijn geplaatst geworden, om aan hem commissaris-generaal te doen toekomen eene opgave van het bedrage der vrijwillige giften, welken, tot op zaturdag den 11den december 1813, bij elk hunner, zullen zijn ontvangen, met vermelding tevens van den ontvanger, bij wien hetzelve bedrage is overgestort geworden.

Amsterdam, den 7den december 1813.

*De commissaris-generaal tot de zaken der finantien van de Vereenigde-Nederlanden,*

CANNEMAN.

*De commissaris-generaal van de finantien der Vereenigde-Nederlanden* brengt, bij deze, ter kennisse van alle belanghebbenden, dat de heer *Poelman*, als inspecteur-generaal van 's lands munt, onder zijne super-intendentie, tevens belast is met het generaal toevoorzigt over den handel der gemaakte gouden en zilveren werken; wordende mitsdien de ambtenaren der thans bestaande bureaux van garantie, alsmede alle winkeliers en werklieden in het voorschreven vak, wel expresselijk gelast, de aanschrijvingen en orders, die door den voorschreven inspecteur-generaal, uit naam van het gouvernement, zullen worden gegeven, behoorlijk te respecteren, en provisioneel de brieven of memorien aan den voorschreven inspecteur-generaal, in zijne qualiteit, te adresseren in het hôtel van de finantien te Amsterdam; zullende de brieven van particulieren vrachtvrij moeten worden verzonden of anders ongeopend blijven liggen.

En zullen nader worden bekend gemaakt de voorzieningen, welke op het stuk der goud- en zilversmeden-handel noodzakelijk zijn; latende inmiddels en tot zóó lang alles in zijn geheel.

Gedaan te Amsterdam, den 7den december 1813.

CANNEMAN.

*De commissaris-generaal tot de zaken der finantien van de Vereenigde-Nederlanden* brengt ter kennisse van de onderscheiden ontvangers, percepteurs en alle andere comptabele ambtenaren, en verdere belanghebbenden, dat de heeren commissarissen van het algemeen-bestuur in de onderscheiden arrondissementen, vervangende de bevorens bestaan hebbende onder-prefekten, zijn geautoriseerd geworden, even als zulks tot dus verre door de onder-prefekten is geschied, voort te gaan met het viseren van de recepissen à talon, of quitantien met stroken, welke door de ontvangers-particulier voor de aan dezelve gedaan wordende fournissementen en betalingen worden afgegeven; wordende alzoo alle ontvangers, percepteurs en andere comptabelen en daarbij belanghebbenden ten nadrukkelijksten aangemaand, alle quitantien of recepissen à talon, welke door de ontvangers-particulier aan hen reeds mogten zijn afgegeven, of nog in het vervolg zullen worden afgegeven, blijkens de bestaande voorschriften van comptabiliteit, als in welken geene de minste verandering is gemaakt, aan den commissaris van het algemeen-bestuur in hun arrondissement ter visie te presenteren, even als zij bevorens gehouden waren, zulks aan den onder-prefekt te doen; terwijl, bij gebreke daarvan, zijlieden aan zich zelven te wijten zouden hebben alle die voor hen nadeelige gevolgen, welke uit het nalaten daarvan zouden kunnen profluëren.

Amsterdam, den 8sten december 1813.

CANNEMAN.

Op last van ZYNE KONINKLYKE HOOGHEID *den Heere Prinse van Oranje en Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde Nederlanden, enz. enz. enz.*, roept de ondergeteekende kolonel van de artillerie, bij deze, op, alle officieren, gediend hebbende in het korps artilleristen, en genegen zijnde, in dienst van Zijne Koninklijke Hoogheid te treden, zich bij hem te vervoegen, in de Papenstraat, no. 221, in 's Gravenhage, om hunne namen, kwaliteiten en belangen op te geven.

's Gravenhage, den 8sten december 1813.

A. G. DIATZ DE VIVANO,
*kolonel.*

### HEERENVEEN, *den* 10 *December*.

Ook in het kanton Heerenveen ontwikkelt zich de geest van vaderlandsliefde: reeds heden zijn van hier negentien man, die, uit verschillende oorden van het kanton, zich vrijwillig voor den dienst van den lande hebben aangeboden, naar Leeuwarden vertrokken, ten einde verder aan hunnen geestdrift te beantwoorden.

### GRONINGEN, *den* 5 *December*.

Behalve de schoone boeren-plaats te Tuikwert, welke het fransche garnizoen van Delfzijl eene prooi der vlammen heeft doen worden, heeft hetzelve, voor eenige dagen, een tigchelwerk, een' pelmolen en de daarbij staande behuizingen, digt bij Delfzijl, naar den kant van Farnsum, in den brand gestoken.

Om dusdanige vernielingen van strooperijen der Franschen verder te beteugelen, zijn de nationale gardes, benevens de russische Kozakken, allezeer nabij Delfzijl genaderd.

Deze Groninger burgers zijn brandende van verlangen, een aanval op de fransche bezetting van Delfzijl te ondernemen, en zijn met zulk een ijver bezield, dat de bevelhebbers moeite hebben om hen van onder het vijandelijk geschut, terug te houden.

Eene compagnie artillerie van de Groninger burgerij is ook aldaar aangekomen. Heden middag, ten 12 uren, is de tijd van beraad, welke aan den kommandant van Delfzijl gegeven is, ten einde.

(*Dagblad van de Monden van den Yssel.*)

ARNHEM, *den 6 December.*

Ten aanzien van het bestormen dezer stad op den 30sten november ll., kunnen wij nog, als bijzonderheden mede deelen: dat, eenige dagen te voren de Rijnbrug van onderen met vet en andere spoedig vuurvattende stoffen, op last van den franschen kommandant, voorzien was geworden, met oogmerk, dezelve, in allen gevalle, tot dekking van den aftogt, in brand te steken; dat, na de overhaaste vlugt over dezelve, van dat gedeelte der bezetting, hetwelk het gevaar van gevangen genomen of over den kling gejaagd te worden, ontkomen is, dit voornemen wezenlijk ten uitvoer is gebragt; doch, dat de brand door de vigilantie der pruissische troepen, met behulp der brug-knechts, gelukkig gebluscht, en alzoo dit kostbaar eigendom voor de stad behouden is.

De kavalerie heeft de vlugtelingen vervolgd, en vele gevangenen terug gebragt. Na dat de troepen te Nijmegen aangekomen waren, hebben de Gierbrug doen zinken.

Des anderen daags na den storm, lag het, in het veroverde kamp, op de toegangen naar de Rijnbrug, en langs den dijk naar Nijmegen, nog vol gesneuvelde en doode paarden, te midden van verbrijzelde geweren, ransels, achtergelaten geschut, enz. De vertrekken der huizen aan de oude Kraan waren vervuld met lijken, stervende en kermende gekwetsten, die men nog niet had kunnen verbinden. De menschheid beeft op dat gezigt terug!

Buiten de Rijn-poort en nabij het kamp is de verwoesting groot, en de omtrek der stad aldaar bijna onkenbaar. De boomen, en al het houtwerk van schoeijingen, tuin- en andere huizen, zijn omgehakt, weggebroken of vernield. Het kostbare houtwerk in de twee olie-molens van de heeren *Cremer* en *de Haas* heeft zeer veel geleden. In het kort, de schade door deze rampvolle gebeurtenis, aan deze stad en burgers overgekomen, is aanmerkelijk grooter, dan men in den beginne vermoed had; allengskens komt wel de kalmte terug, doch de zware schok, die wij hebben moeten doorstaan, zullen wij nog lange gevoelen; daar bij is de burgerij niet weinig bezwaard door den last van eenen aanhoudenden doormarsch en het verblijf van troepen van allerlei wapenen, waaronder een zeer aanzienlijk russisch artillerie-park. Intusschen, daar wij op verligting en te gemoetkoming in onze bezwaren hopen, hebben wij deze zware opofferingen gaarne over voor de vrijheid en onafhankelijkheid van ons dierbaar vaderland. Terwijl onze jongelingschap zich gereed maakt, daarvoor en voor het behoud van haardsteden en altaren de wapenen op te vatten, zullen wij ons bevlijtigen, de zeden onzer roemrijke voorvaderen te doen herleven, en de deugd en braafheid aan de orde van den dag te stellen. Wij zullen, op het voorbeeld van den DOORLUCHTIGEN AFSTAMMELING van den GRONDLEGGER VAN NEERLANDS GROOTHEID, alle rampzalige voormalige twisten vergeten; zoo doende zullen eendragt en goede trouw, ons moed en sterkte geven, om, onder den Goddelijken zegen, alle onze onheilen te boven te komen en verder te trotseren.

De krijgsgevangene officieren zijn heden, onder escorte van hier naar Duitschland vertrokken. Zij waren somber en zeer neerslagtig.

De krijgsgevangene gemeenen zijn ook reeds getransporteerd. Zij zullen de weldadigheid van Arnhems burgeren lange gedachtig zijn.

Nijmegen is nog in fransche handen, zoo ook Deventer; Thielis door de pruissische troepen bezet. De Franschen hebben, van den kant van Wamel, de stad eenige schade toegebragt; na te vergeefs gevorderd te hebben, dat men de schepen uit de haven naar den linker Waal-oever zoude overbrengen.

De pruissische voorposten staan thans tot aan de rivier de Waal; zoodat alle bezorgdheid daar door komt te vervallen.

(*Dagblad van de Monden van den Yssel.*)

AMSTERDAM, *den 6 December.*

Van den Briel is de zekere tijding ingekomen, dat de kompagnie kust-kanonniers van de Goeree, zich van de forten te Ooltjesplaat heeft meester gemaakt, en den generaal *Restoland*, benevens alle de Franschen, die zich daar in bevonden, heeft gevangen genomen.

*Van den 8sten.*

P R O C L A M A T I E.

WIJ WILLEM FREDERIK, bij de gratie Gods, prinse van Oranje en Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde-Nederlanden, enz. enz. enz.;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut!

Gij hebt mij geroepen, landgenooten, om de door u zoo roemrijk begonnen taak te voleindigen; ik heb de handhaving der onafhankelijkheid, welken uwe moed hersteld heeft, op mij genomen, en, nog eens belove ik het u, geene moeite, geene zorg, geene opoffering zal mij te groot zijn, om u te toonen, hoe zeer ik het volk beminne, van welks liefde ik zulke roerende blijken ontvangen heb, en nog dagelijks ontvange.

Maar wat is dan het eerste, wat mij te doen staat, wat anders, dan de geheele verdrijving der Franschen van een grondgebied, hetwelk zij zoo lang door hunne onderdrukkinge geteisterd hebben. Nog is een deel des vaderlands eene prooi der vijanden, welker bedoelingen en oogmerken het voorgevallene te Woerden ons allen kennen doet. Te wapen dan, Nederlanders! Te wapen, om de weerlooze slagtofferen te wreken, die onder het moordend zwaard dezer roovers gevallen zijn. Te wapen! om uwe vrouwen, uwe kinders, en uwe bezittingen tegen alle mogelijke terugkeering dezer plunderende moordenaars voor altijd te waarborgen. De oude vlag is weder het punt van vereeniging, en die oude vlag zal ook den ouden moed weder doen herleven. Elk oogenblik sluimering kan noodlottig voor eene uwer steden, voor honderden uwer landgenooten zijn; de tijd is gekomen, die voor altijd ons lot beslissen moet; verloren, reddeloos verloren is het vaderland, zoo wij thans op het gelukken der eerste pogingen in sluimeren; voor altijd is het vaderland gered, indien

thans zijne zonen, door één zelfde vuur bezield, overal te wapen snellen, en de pogingen van de verbondene redders van Europa ondersteunen; Nederland is in de vereeniging met Frankrijk in Frankrijks schande gewikkeld geweest; Nederland, met de bondgenooten vereenigd, zal deelen in den roem van Europa gered te hebben. Ouders! het vaderland en Oranje roepen uwe weerbare zonen op, niet om in buitenlandsche gewesten voor vreemde overheersching op de slagtbank te worden gevoerd, maar om u en uwe weerlooze kinderen voor moord en plundering te beschermen. Vrouwen! uwe mannen worden te wapen geroepen, niet, om voor een vreemd dwingeland te strijden, die u hier van gebrek liet omkomen, maar om aan u de zekerheid van een gerust bestaan te bezorgen, waarin het vaderland voorzien zal. De God van Nederland strijdt met ons; wie uwer kan aan de overwinning twijfelen?

En gij, dien zelve dezen strijd, den edelsten van allen, dien immer de geschiedenis ons opleverde, niet strijden kunt, ondersteun hen, die voor u strijden; zorg, door uwe ruime bijdragen voor derzelver wapening, voedsel en kleeding, voor alles, wat tot de eerste noodwendigheden des krijgs behoort.

Verwarring en stilstand in de heffing der belastingen, geplunderde kassen, zie daar alles, wat uwe onderdrukkers hebben achtergelaten, maar uwe vaderlandsliefde zal die onderdrukkers zelve bewijzen, dat geen Nederlander opofferingen berekent, wanneer het vaderland en vrijheid geldt.

Ik bezweer u in den naam des lands, ik bezweer u bij uwe doorgestane rampen, vraag thans niet, wat gij op het altaar des vaderlands vrijwillig ten offer brengt, maar vraag alleen, wat u over zoude schieten, indien immer, hetgeen God verhoede, de terugkeer uwer onderdrukkers het gevolg eener bekrompene berekening ware.

Alle volken van Europa, wier grootmoedige opofferingen reeds de heerlijkste uitkomsten verworven hebben, slaan het oog op u, in deze oogenblikken: onze bondgenooten verwachten de inspanning van alle onze krachten, en wij zullen hun bewijzen geven, dat wij niet ontaard zijn van het edel voorgeslagt.

Nog eens dan, ik bezwere u, landgenooten! Niet te dralen met het brengen van uwe offers tot ondersteuning van onze rustelooze pogingen ter redding des lieven vaderlands.

Gedwongene geldleeningen voegen niet bij een volk, dat zijne eigene belangen vrijwillig heeft op zich genomen, en het vermeerderen der staatsschulden is even zeer een uiterste, dat wij vermijden moeten. Wij willen daar te boven onze regering niet aanvangen met finantiële maatregelen, welke het publiek crediet zoude kunnen doen wankelen; de goede trouw, waarmede onze voorvaderen hunne verbindtenissen hebben gestand gedaan, en die wij nog onder de deugden der Nederlanders tellen, zal ons bij alle raadplegingen, 's lands geldmiddelen betreffende, steeds heilig zijn.

Wij gelasten onze commissarissen-generaal van oorlog, van binnenlandsche zaken, en van finantien, de noodige beschikkingen te maken, ten einde alomme in onze landen, de oogmerken van deze onze vaderlijke oproeping bevorderd worden, en ons daartoe de noodige reglementen voor te dragen.

Wij willen en begeeren, dat de gelden, uit de vrijwillige bijdragen voortvloeijende, geheel afgezonderd van 's lands gewone inkomsten, zullen worden gehouden en verantwoord, als eeniglijk en bij uitsluiting bestemd tot de buitengewone wapening; en zullen de ontvangers, zoo plaatselijke, als arrondissements- en departementale voor deze fondsen, geene kosten en perceptie, hoegenaamd mogen berekenen.

Wij gelasten, dat deze van de predikstoelen der kerken van alle godsdienstige gezindheden, op den eerstkomenden zondag, worde afgelezen; en wijders alomme op de meest solemnele wijze afgekondigd.

Gedaan in 's Gravenhage, den zesden december van het jaar achttien-honderd-en-dertien, en van onze regering het eerste.

(*geteekend*,) WILLEM.

*Ter ordonnansie van Zijne Koninklijke Hoogheid*,

VAN DER DUIN VAN MAASDAM.

— Volgens op heden uit den Haag ontvangene berigten, is de jongste zoon van Z. K. H. onzen Souverein, oud 17 jaren, gister morgen ten 4 uren, van Berlijn aldaar aangekomen. Z. H. is afgestapt in het logement de Marechal-de-Turenne, en is thans gelogeerd in het huis van den heer baron *Lamsem*, op den hoek van de Plaats.

— Wegens de overweldiging van het fort Oeltgensplaat door de compagnie kustkanonniers van de Goeree, ververnemen wij nog de volgende bijzonderheden:

Dat deze overrompeling is bestierd geworden door den officier van de genie *van Ingen*, dezelfde, die in den tijd de werken van Oeltgensplaat heeft aangelegd, en dat gemelde officier, eenigen versterking van engelsche mariniers van Hellevoetsluis bekomen hebbende, zich in het bezit daarvan heeft weten te handhaven, en reeds eene poging des vijands, met schepen uit de Willemstad, ter herneming van hetzelve, moedig en tot groot verlies van den vijand heeft afgeslegen.

— Van het eiland Texel wordt ons het volgende medegedeeld:

De kompagnie kanonnier-kust-bewaarders op het eiland Texel, onder bevel van den kapitein *van Breningen*, heeft zich met eenige burgers vereenigd, en hebben gezamenlijk den franschen kommandant tot eene kapitulatie gedwongen. De bezetting, met uitzondering van den voornoemden kommandant en nog twee fransche officieren, die krijgsgevangen zijn, heeft zich bij de Hollanders gevoegd. Van het geschut en de ammunitie op het eiland heeft men zich volkomen meester kunnen maken.

— Men verneemt, dat er een schip van Harlingen gearriveerd is, met 120 gewapende strijdbare mannen, welke door de burgerij van genoemde stad worden aangeboden tot verdediging van het vaderland. Zij zijn verzeld van drie gerespecteerde burgers, die mede vrijwillig opgetreden zijn, om voor vaderland en Oranje te strijden.

— Berigten uit Frankfort, van den 9den november, melden onder anderen, dat de veld-maarschalk vorst *van Schwartzenberg*, besloten hebbende, den post van Hochheim, welke nog door het korps van den generaal *Bertrand* bezet was, te vermeesteren, te dien einde bevel gaf aan den veldtuigmeester graaf *Gulay*, denzelven aan te grijpen. De Franschen waren 2000 man sterk en hadden 20 stukken geschut bij zich; doch zij werden stormenderhand, met verlies van 800 gevangenen,

waaronder 25 officieren en eene menigte dooden en gekwetsten, op de vlugt gejaagd. Te gelijker tijd deed de vorst *van Lichtenstein*, den intermediairen post tusschen Hochheim en Kassel aanvallen, met een even gelukkig gevolg, zoo dat alle de Franschen, dien het nog mogt gelukken, zich met de vlugt te bergen, in de grootste verwarring in Kassel kwamen. Behalve de artillerie, in de schansen vermeesterd, veroverde een eskadron van de chevaux-legers, die de Franschen nazetteden, nog 2 stukken geschut.

Z. M. de Koning van Pruissen heeft, ter belooning van diegenen, welke zich in dezen merkwaardigen veldtogt verdienstelijk maken, de ridder-orde van het IJzeren-Kruis ingesteld.

— Een der duitsche dagbladen behelst het volgende ontzettende taferee van het aantal lijken, gevonden op den weg, langs welken het fransche leger, in 1812, uit Rusland vlugtte:

„ Op bevel van de russisch keizerlijke regering werden na den terugtogt der Franschen in Rusland verbrand:

| In het | Ligchamen. | Doode paarden. |
|---|---|---|
| Gouvernement van Minks, tot den 15den januarij............... | 18,797. | 2,746. |
| Behalve dat, moesten er nog verbrand worden.................. | 30,106. | 27,316. |
| Welke grootendeels aan de Berezina gevonden waren: | | |
| Gouvernement van Moskow, tot den 3den februarij.............. | 49,754. | 27,849. |
| Gouvernement van Smolensk, tot den 20sten februarij.......... | 71,735. | 51,430. |
| Gouvernement van Wilna.......... | 72,203. | 9,407. |
| ———————— Kaluga.......... | 1,017. | 4,384. |

Totaal 243,612 en 123,132.

(*Staatk. Dagb. v. h. dep. v. de Zuider-Zee.*)

WEESP, *den 7 December.*

Op maandag, den 29sten november laatstleden, kregen wij alleronverwachtst een bezoek van een detachement van het garnizoen van Naarden, bestaande uit omstreeks 400 man, onder bevel van den kolonel *Pfaffenrath.* Deze requireerde dadelijk eene menigte goederen, als: 1060 lakens, even zoo veel dekens, 900 hemden, 1400 ℔ windsels, 600 servetten voor pluksel, 500 wollen kousen, 120 ketels, en een aantal voorwerpen van allerleijen aard, met bedreiging, zoo aan deze requisitie niet dadelijk werd voldaan, de stad te zullen plunderen.

De regering werd alzoo genoodzaakt, twee aan twee, met eene patrouille Franschen, aan de huizen rond te gaan, ten einde de geëischte goederen op te halen, en werd bij deze gelegenheid door de soldaten op de smadelijkste wijze bejegend. Eindelijk werd aan de requisitie voldaan; en men zag de goederen op wagens geladen naar Naarden vervoeren.

Daags daaraan kregen wij Kozakken binnen deze stad, en waren alzoo voor verderen overlast gedekt. Ons garnizoen bestaat thans uit omstreeks 600 Kozakken en Baskieren; van alle kanten, en wel bepaaldelijk van de zijde van het Gooi en Hilversum, worden er maatregelen genomen, om Naarden in te sluiten.

(*Staatk. Dagb. van het dep. van de Zuiderzee.*)

UTRECHT, *den 6 December.*

Terwijl het gros van het derde pruissische legerkorps, door het stormenderhand veroveren van Doesburg, Zutphen en Arnhem, de verlossing van het grootste gedeelte der Vereenigde Nederlanden beslisten, heeft de divisie van den generaal-majoor *van Borstell*, waaraan het observeren van Wezel is aanbevolen, door de afzending van verscheiden detachementen, den vijand, op den 1sten en 2den dezer maand, wezenlijke nadeelen op den linker rijn-oever toegebragt.

De overste *Hohe*, die met eene afdeeling dezer divisie te Dusseldorp staat, onderrigt, dat de kleine stad Nuis, aan de overzijde des Rijns gelegen, slechts zwak bezet was, schoon er zich aanzienlijke magazijnen bevonden, en de van Dusseldorp weggevoerde schipbrug ook daar bewaard werd, gaf aan het bataillon van het 3de reserve regement bevel, derwaarts te marcheren, onder de bevelen van den majoor *von Knobloch*, die zijne maatregelen zoo doelmatig inrigtte, en de plaats met zoo veel spoed en stoutheid aantastte, dat het daardoor overrompeld garnizoen grootendeels werd neergesabeld of gevangen genomen.

De adelaar van het 150ste regement van linie, behoort tot onzen buit; en bij het afzenden van het voorloopig berigt des behaalden voordeels, had men reeds den kommanderenden kolonel, 18 officieren en meer dan honderd soldaten gevangen gemaakt, terwijl verder een eskadron van het pommersche huzaren regement, hetwelk, later dan het voormeld bataillon, de rivier was overgetrokken, het overschot des garnizoens, hetwelk in verwarring op Gulik vlugtte, bezig was te vervolgen.

Aanzienlijke magazijnen en de door den vijand weggevoerde vaartuigen der schipbrug zijn daarbij in onze handen gevallen, en zullen naar den regter rijnoever worden overgebragt, daar de door schrik verlamde vijand zich buiten staat bevindt, zulks te verhinderen.

— Men verneemt, dat Erfurth en Modlin gekapituleerd hebben.

— Naar men zegt, zoude de hertog van Valmy (maarschalk *Kellerman*) bij Keizer *Napoleon* in ongenade gevallen zijn, welke hem beschuldigt, Mentz niet te hebben geprovianteerd; de garden, die zeker in langen tijd niet zoo slecht verzorgd zijn geweest, als bij den tegenwoordigen snellen aftogt der Franschen, zouden, naar men wil, algemeen en luide hun misnoegen te kennen gegeven hebben, toen zij, te Mentz aankomende, aldaar nog slechter verzorgd werden.

*Van den 7den.*

Wij verwachten hier nog de aankomst en doortogt van 20,000 man geallieerde troepen.

(*Dagblad van de Zuiderzee.*)

'S GRAVENHAGE, *den 5 December.*

Z. K. H. de Heere PRINSE VAN ORANJE heeft verlangd, dat door middel van de courant zoude worden bekend gemaakt, dat twee brave landlieden, met namen *Albertus van Dijkshoorn*, wonende te Poortugaal, en *Bastiaan Weij*, wonende te Spijkernisse, niettegenstaande dezelve gedeeld hebben in verliezen en onaangenaamheden, van wege het fransch gouvernement hun aangedaan, echter een dadelijk bewijs hebben willen geven van hunne liefde voor het vaderland en voor den persoon van Z. K. H. den PRINS VAN ORANJE, als Souverein van dit land.

Die braven hebben present gedaan een gemonteerd paard met een ruiter daarbij; zij hebben aangenomen, te zorgen voor de betaling van denzelven gedurende drie maanden, en tevens voor het onderhoud van zijne vrouw en kinderen.

De commissaris-generaal voor de binnenlandsche zaken kwijt zich gaarne van dezen aangenamen hem opgegeven last; wenschende en verwachtende, dat zoodanige voorbeelden door vele andere mogen gevolgd worden.

— Eergister zijn hier omtrent 1000 man engelsche troepen aangekomen.

De pruissische generaal *von Bülow*, welke gister alhier was aangekomen, is heden morgen naar Utrecht terug gekeerd.

Dezen morgen zijn 500 Engelschen van hier naar Rotterdam afgemarcheerd.

*Van den 6den.*

P U B L I C A T I E.

Wij WILLEM FREDERIK, bij de gratie Gods, Prinse van Oranje en Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde-Nederlanden, enz. enz. enz.

Aan alle degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut;

Toen wij, op den 2den dezer, in Amsterdam, de souvereiniteit over de Vereenigde-Nederlanden, in gevolge der algemeen uitgedrukte begeerte des volks aanvaarden, hadden wij wel gewenscht, die gebeurtenis, welke ons en onze kinderen en nakomelingen naauwer dan ooit aan het lot dezer gewesten verbindt, door eene solemnele inhuldiging te bekrachtigen en te bekroonen. Maar de omstandigheden, waarin zich het vaderland bevindt, en de gewigtige werkzaamheden, welke dezelve medebrengen, hebben ons raadzaam doen oordeelen, de bepalingen van het tijdstip, waarop die plegtigheid plaats hebben zal, voor alnog aan ons te reserveren, in het blijde vooruitzigt, echter, van die, na verloop van weinige weken, aan de natie te kunnen aankondigen, en tevens aan onze geliefde landgenooten eene constitutie aan te kunnen bieden, die, onder het eenhoofdig bestuur, dat zij zelve gekozen hebben, hunne zeden, hunne eigenaardige herkomsten en gebruiken, in een woord, hunne aloude vrijheid verzekeren. Intusschen mogen noch willen wij langer uitstellen, de teugels der regering zelve in handen te nemen, en ons met de onmiddellijke bestiering der staatszaken te belasten. En zulks alzoo doende op heden, verklaren wij, dat het tot dus verre bestaan hebbende algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden alnu ontbonden is, en dat geen voortaan te maken besluit of reglement eenige verbindende kracht hebben kan of mag, dan voor zoo verre het geëmaneerd zal zijn van ons of van door ons gestelde of bevestigde ambtenaren. Dan, tevens zijn wij aan de mannen, welke dat algemeen-bestuur hebben uitgemaakt, de betuiging verschuldigd van ons volkomen genoegen over het gedrag, door hen gehouden, van het oogenblik af, dat zij, door een' waarlijk vaderlandschen moed bezield, de hagchelijke taak op zich namen, een middelpunt vast te stellen, zonder hetwelk de wenschen van alle weldenkenden nog langen tijd onvervuld zouden gebleven zijn, en Neerlands verlossing eeniglijk te danken ware geweest aan de overmagt der vreemde wapenen. En terwijl wij hun dus bij deze openlijk onze goedkeuring en onzen bijzonderen dank te kennen geven, houden wij ons verzekerd, dat wij tevens de gevoelens uitdrukken van elken regtschapen Nederlander, en van alle degenen, die kordaatheid en belangelooze zelfopofferingen op haren waren prijs weten te schatten.

Niet minder hechten wij ons zegel aan de voorzigtige maatregelen, door het nu vervallen algemeen bestuur genomen, tot bewaring en bevestiging der eensgezindheid onder alle de burgers van dezen herlevenden staat, en erkennen gaarne onze onwankelbare overtuiging, dat alleen de voortduring derzelve, welke ons, onder de talrijke zorgen des bewinds, steeds het meeste zal ter harte gaan, de nederlandsche natie tot dien toestand verheffen kan, in welken wij haar eerlang hopen te zien, dat zij, gezegend met inwendigen voorspoed, te gelijk geacht zij van hare bondgenooten, en bij hare vijanden gevreesd.

Eindelijk, verleenen wij nog speciaal onze goedkeuring aan het, door dat algemeen-bestuur, op den 21sten november laatstleden, afgekondigde ontslag aller ingezetenen van dezen staat, van den eed, die zij aan de gevlugte overheerschers mogten hebben gedaan; en deze afkondiging alnu, voor zoo veel noodig is, en uit krachte der ons door het volk opgedragene souvereiniteit, hernieuwende en bevestigende, verklaren wij allen en een iegelijk, die, zoo verre zich het gebied der voormalige Vereenigde-Gewesten uitstrekt, uit eenigen hoofde of betrekking, hoe ook genaamd, middelijk of onmiddelijk, aan den Keizer der Franschen, voor of na zijne geweldadige vermeestering dezer landen, gehoorzaamheid, onderwerping of trouw beloofd of gezworen hebben, van die belofte of eed te zijn ontslagen en ontheven, en ten eenemale vrij van de verpligtingen, welke men daaruit zoude willen of kunnen afleiden; verlangende en gelastende wij voorts, dat niemand onzer landgenooten eenige vreemde, veelmin fransche ordens-teekeningen aannemen, of dezelve, bevorens, met welk oogmerk het ook zijn moge, aangenomen hebbende, verder behouden en dragen, zonder daartoe te hebben verzocht en verworven onze uitdrukkelijkste toestemming. Van dit oogenblik af, moeten derhalve zij allen als schuldig aan landverraad, beschouwd en bestraft worden, die zich verstouten mogten, om, met miskennis van hunnen wettigen Souverein, verbindtenissen met vreemde mogendheden aan te gaan, of derzelver bevelen te eerbiedigen en uit te voeren. Maar de edele inborst der Nederlanders, de kennis, die wij dragen van hunne genegenheid voor ons, strekken ons ten waarborge, dat zoodanige straf hier nimmer zal behoeven te worden uitgeoefend; en het is in het onbeperkt vertrouwen, hetwelk ons die genegenheid inboezemt, en bemoedigd door de zigtbare bescherming des Hemels, en door de bewustheid onzer zuivere bedoelingen, dat wij op dezen dag, reeds in eene andere betrekking, zoo gedenkwaardig en dierbaar voor ons vaderlijk hart, het opperbestuur over de Vereenigde-Nederlanden met de daad aanvaarden.

En zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd alomme, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in 's Gravenhage, den zesden december van het jaar achttien-honderd-en-dertien, en van onze regering het eerste.

(*geteekend*,) WILLEM.

*Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid*,

F. VAN DER DUIN VAN MAASDAM.

— Behalve het bovenstaande zeer gewigtige stuk, dat de harten van al de ingezetenen met blijdschap en dankbaarheid aan het Opperwezen vervult, kunnen wij nog mededeelen, dat Z. K. H., heden audientie heeft gegeven aan wat aanzienlijk is, alhier in den Haag, en aan een aantal lieden van allerlei rang en staat, die zich van alle zijden naar het hof en de residentie-plaats begeven.

Ten tien uren is de particuliere audientie op de plegtigste wijze begonnen. Z. K. H. heeft ontvangen het voormalig keizerlijk, thans hoog-geregtshof dezer landen.

De commissaris-generaal van binnenlandsche zaken had het genoegen, dat dit aanzienlijk en respectabel kollegie, door hem aan Z. K. H. werd gepresenteerd.

De heer eerste-president *van Maanen* deed, uit aller naam, eene korte en zeer treffende aanspraak, welke door Z. K. H., op de gracieuste wijze, zoo voor hem heer eerste-president als voor het geheele korps, werd beantwoord. De heeren, behoorende tot het parket, waren daarmede bij tegenwoordig, zoo mede de leden van het tribunaal ter eerster instantie, de regtbank van koophandel, de vrede-geregten, met al hetgeen tot bovenstaande kollegien betrekking heeft.

Het korps advokaten en avoués volgde; de oudste heer advokaat, *Schepman*, hield almede een zeer belangrijk discours; hetgeen door Z. K. H. op dezelfde wijze is beantwoord.

Deze aandoenlijke plegtigheid, waarin wederzijds zoo veel gevoel plaats had, kan niet anders dan genoegen geven aan al de ingezetenen dezer landen, daar dezelve eene volkomen zekerheid erlangen, dat de handhaving van de justitie, die zoo onschatbaar is voor het vaderland, in Zijne Hoogheid eenen waren beschermer zal vinden, en dat regt en geregtigheid op alle mogelijke wijze zal worden gehandhaafd, en daardoor de braven beschermd en de ondeugd gestraft.

Vervolgens zijn eenige deputatien uit steden als anderzins bij Z. K. H. ter audientie geweest, benevens een zeer groot aantal lieden uit alle standen en rangen, die om het zeerst ijverden, hunne hulde aan Z. K. H. te brengen, en die allen even voldaan van hoogstdezelve zijn terug gekomen.

---

WIJ WILLEM FREDERIK, bij de gratie Gods, prinse van Oranje en Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde-Nederlanden, enz., enz., enz.;

Op het rapport van onzen commissaris-generaal tot de zaken der finantien, van den 3den dezer maand, daarbij voordragende het arresteren van eenige bepalingen, ten aanzien der nationale loterij in het algemeen en der aanstaande 114de in het bijzonder.

Hebben wij besloten en besluiten;

Art. 1. De benaming der staats-loterij zal zijn *Nederlandsche loterij*, en deze benaming in de plans, de loten en lijsten der trekkingen, gelijk ook op het bord of de borden der loterij-zaal worden gesteld.

2. In de plans, de loten, en de lijsten der trekkingen dezer loterij, gelijk ook op het bord of de borden der loterij-zaal voorhanden, zal het, door ons nader vast te stellen wapen worden geplaatst.

3. De loten blijven, als van ouds, in de hollandsche taal; op dezelve zal, aanvankelijk met de 115de loterij, het voorschreven wapen worden gesteld; terwijl op de loten der 114de bij provisie het oude generaliteits-wapen zal gebezigd worden.

4. Met vernietiging van het op den 16den october ll. gearresteerde plan der 114de loterij, wordt alzoodanig nader plan en en voorwaarden gearresteerd, als afzonderlijk zal worden gedrukt en uitgegeven.

5. De ontvanger-generaal en directeur der loterij worden provisioneel op den ouden voet in derzelver functien gecontinueerd.

6. De bepalingen, vervat in het reglement, betrekkelijk de Nederlandsche-loterij, gearresteerd op den 13den october 1812, zullen stiptelijk moeten worden geobserveerd, voor zoo verre daarin door de veranderde orde van zaken geene verandering is of wordt toegebragt.

7. Onze commissaris-generaal tot de zaken der finantien is belast met de executie van dit besluit, hetwelk voorts, door middel van de dagbladen, zal worden bekend gemaakt.

Aldus gedaan in 's Gravenhage, den 6den december 1813, en van onze regering het eerste.

(*geteekend*,) W I L L E M.

*Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid.*

(*geteekend*,) VAN DER DUIN VAN MAASDAM.

Heden is, bij besluit van Z. K. H., tot rector der akademie van Leide benoemd, de hoogleeraar *J. M. Kemper*.

*Van den 7den.*

Bij besluit van heden, zijn door Z. K. H. benoemd:

Tot secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken, de heer *G. K. van Hogendorp*; zullende gedurende deszelfs tegenwoordige onpasselijkheid de functien van dat ambt worden waargenomen door den heer *van der Duin van Maasdam*; en tot commissaris-generaal der marine, de heer *J. C. van der Hoop*, voorheen fiskaal der admiraliteit, en thans president der provisionele regering te Amsterdam.

Ook heeft Z. K. H., bij alteratie van art. 6 des besluits, in dato 1sten december ll., bepaald, dat alle voordragten, het justitie-wezen betreffende, voortaan gedaan zullen worden door den eersten-president van het hoog-geregtshof der Vereenigde-Nederlanden, welke dienvolgens onmiddelijk met hoogstdenzelven arbeiden zal, en reeds dadelijk den last bekomen heeft, zich met den commissaris-generaal voor de binnenlandsche zaken en den procureur-generaal te concerteren, tot het doen eener gemeenschappelijke propositie aan Z. K. H., omtrent den tegenwoordigen staat der gevangenissen en de voegzaamste middelen, om onverwijld de onmenschlievende verwaarloozing te doen ophouden, welke, ten dezen aanzien, in de laatste drie jaren plaats gevonden heeft.

Nog verneemt men, dat ter perse is, eene op heden gearresteerde publicatie, houdende intrekking der prohibitive wetten op het stuk van den koophandel, herstelling van het plakkaat van 31sten julij 1725, behoudens eenige uitzonderingen omtrent het zout, en de koloniale waren, en autorisatie op den commissaris-generaal der finantien, tot het weder in werking brengen der administratie van de middelen te water, en tot de uitgifte van zeebrieven en turksche paspoorten, naar aanleiding van het reglement van den 20sten januarij 1809.

— Het is hier thans vol engelsche troepen; en de voorraad van dezer dagen, te Scheveningen en Katwijk ontscheepte stukken geschut, geweeren, kruid, enz., is verbazend. (*Staatk. Dagblad van de Zuiderzee.*)

ROTTERDAM, *den 6 December.*

Heden middag is alhier afgekondigd, dat de fortres Hellevoetsluis, dezen nacht, door de Franschen ontruimd, en door de daarvoor liggende troepen bezet is. (*Dagblad van de Zuiderzee.*)

DORDRECHT, *den 7 December.*

De vijandelijke bezetting van Hellevoetsluis is aan boord van de flotille geretireerd, en bij die gelegenheid is, naar men verneemt, eene met volk overladen boot te gronde gegaan, en al de manschap verdronken. De admiraal *Kikkert* is gister ochtend in Hellevoetsluis binnengetrokken.

Deze flotille, welke daarop dadelijk de reê verlaten heeft, is gister, tegen den middag, 17 zeilen sterk, in het gezigt van de Buitensluis gekomen, en heeft dezen nacht de wijk naar de Willemstad genomen, waar de schooners en kanonneerboten in de haven gehaald zijn,

terwijl de zwaardere vaartuigen voor dezelve hebben moeten blijven liggen. De vijand, wiens eerste voornemen moet geweest zijn, met de flotille naar Antwerpen te retireren, schijnt zich dus niet aan de batterijen van Ooltjens-plaat, die in onze handen zijn, te hebben durven wagen. Naar men verneemt, heeft de vijand al het volk van de flotille te Willemstad aan wal doen stappen.

— Van eenen anderen kant hebben wij de zekere tijding ontvangen, dat zondag de geallieerden bij Tiel over de Waal getrokken, en zich in het land, tusschen Maas en Waal, uitgebreid hebben. Dienzelfden dag moet Nijmegen door de Franschen verlaten zijn.

— Dezen namiddag was de overtogt van Hardinxveld op Werkendam nog niet bewerkstelligd; maar alles zal daartoe dezen avond gereed zijn; benevens de ponten van deze stad, die reeds te Hardinxveld lagen, zijn ook heden hier derwaarts gepasseerd, eenige ponten van Rotterdam; en behalve de vier kanonneerbooten, die reeds voor Hardinxveld lagen, zijn dezen namiddag nog andere derwaarts vertrokken. Ook hebben de Russen aan het veer te Hardinxveld, tot dekking van den overtogt, eene batterij van vier stukken geschut geformeerd. Eindelijk zijn heden nog eene menigte russische en pruissische troepen van allerlei wapenrusting, met veel artillerie, over Papendrecht gepasseerd, naar Hardinxveld trekkende. De geheele dijk, tusschen deze stad en Gorinchem, ligt vol geallieerde troepen; en buitendien is Gorinchem, aan de landzijde, ook reeds geheel door een talrijk korps van verscheiden duizend man ingesloten.

Het plan schijnt te zijn, den overtogt op Werkendam met eene aanzienlijke magt te doen, die zich dadelijk door geheel Staats-Braband uitbreiden, en onverwijld ook die streken van ons vaderland van de vijandelijke overheersching verlossen zal, alvorens de vijand den tijd hebbe, om zich in derzelver vaste steden te nestelen.

*Van den 8sten.*

Tot op dit oogenblik is de overtogt bij Werkendam nog niet bewerkstelligd, en ook nog niets tegen de stad Gorinchem zelve ondernomen. Het een en ander heeft, naar men thans verneemt, moeten wachten naar de aankomst van den russischen prins *Narischkin*, die heden in het leger voor Gorinchem gewacht wordt. Ondertusschen is zoo wel de magt, welke die vesting aan de landzijde benaauwt, als de magt, die bij Werkendam de Maas overtrekken moet, nog aanmerkelijk vermeerderd.

De fransche flotille in en voor de Willemstad, uit Antwerpen loodsen ontvangen hebbende, met het bevel, derwaarts te retireren, is gister onder zeil gegaan, en heeft getracht, de Krammer over te komen; er is alzoo eene allervinnigste kanonnade tusschen dezelve en de forten te Buitensluis en Ooltjensplaat ontstaan, die verscheiden uren geduurd heeft, en, terwijl aan onzen kant daardoor geene de minste schade ontstaan is, bij den vijand zoo veel heeft uitgewerkt, dat hij in zijn voornemen volkomen is gehinderd, en eene ankerplaats tusschen de Willemstad en de Klundert gezocht heeft, ten einde buiten het bereik van ons geschut te geraken. Het vuur van de Buitensluis is zoo geweldig geweest, dat men aldaar bijna alles verschoten had; maar even na het staken van het vuur is daar gister namiddag, omstreeks 4 uren, eene versterking van 8 wagens met ammunitie aangekomen.

Gister is weder door onze kanonneerbooten in de Kil aangehouden, en herwaarts opgezonden, een schip met palissaden, door den vijand afgezonden en naar Grave bestemd.

(*Dagblad van de Zuiderzee.*)

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### PRUISSEN.

**BREMEN**, *den 24 November.*

Heden heeft zich de batterij Karlstad, bij Bremerlee, van de Wezer, bij kapitulatie aan de rus-keizerlijke troepen overgegeven. Door het bezit van dit gewigtig punt, zien wij vol vreugde eene vrije scheepsvaart te gemoet, daar de batterij Blexen, die aan gene zijde zich bevindt, zeer naauw is ingesloten, en zich zonder twijfel binnen kort zal moeten overgeven.

Heden, den 27sten november, brengen reizigers van Helgoland de tijding mede, dat zich de batterij van Blexen laatstleden donderdag aan de Engelschen heeft overgegeven, en er dadelijk russische troepen zijn overgestoken, om bezit er van te nemen.

(*Staatkundig Dagblad van de Zuiderzee.*)

### DUITSCHLAND.

**FRANKFORT**, *den 17 November.*

Volgens de jongste berigten, welke zoo even van Berlijn aankomen, heeft Stettin zich overgegeven; het garnizoen, dat krijgsgevangen is, zoude den 20sten uitmarcheren. (*Staatk. Dagb. van de Zuider-Zee.*)

**KARLSRUHE**, *den 21 November.*

Men verzekert, dat de bondgenooten verklaard hebben, dat zij gereed waren, de onzijdigheid van Zwitserland te erkennen.

De stad Koningsbergen, in Pruissen, is zeer ongelukkig: dezelve ondervindt van tijd tot tijd brand, die haar bedreigt, in den asch te leggen. Er barstte, den 20sten october van dit jaar, een heftige brand in de koren-magazijnen uit, zonder dat men weet, hoe dezelve ontstaan is. De schade kan op 800,000 kroonen geschat worden; maar het gevaar was groot, want in de nabuurschap bevonden zich alle de russische kanonneersloepen, waarvan er reeds drie in den brand waren. De russische matrozen en de ingezetenen der stad hebben alles getrotseerd, hebben de grootste pogingen gedaan, om zich meester van den brand te maken, hetgeen hun gelukt is; doch het was tijd, want dewijl er verscheiden sloepen met buskruid geladen waren, zou de stad gesprongen zijn.

Den 23sten vatte een schip, met 6000 kwintalen buskruid geladen, eene mijl van Straalsond, vuur, en sprong met eene verschrikkelijke uitbarsting in de lucht. De equipagie had zich gered; ondertusschen zijn er twee mannen omgekomen. De schok geleek naar eene aardbeving; alle de vensters van Straalsond zijn gebroken.

(*Dagblad van de Zuiderzee.*)

### BEIJEREN.

**NEURENBERG**, *den 18 November.*

Men meldt van Weenen, dat de aartshertogen, broeders des Keizers van Oostenrijk, geheel en al van de zaken afgezonderd leven, en zich nergens mede bemoeijen. Het is ten onregte, dat men verspreid heeft, dat de veldmaarschalk graaf *van Bellegarde* een kommandement bij het leger zou nemen; hij is nog steeds te Weenen, aan het hoofd van den voormaligen oorlogs-hofraad, en woont alle de deliberatien bij.

(*Staatk. dagbl. van de Zuiderzee.*)

## O O S T E N R IJ K.

WEENEN, *den 1 November.*

De Oostenrijksche-Beobachter deelt ons zeer omstandig de bestorming en het innemen der Muhlbacher Bergengte mede, waarvan het hoofdzakelijk hierop neder komt: dat deze onderneming door verhakkingen, het afbreken der brug als anderzins, door den vijand zeer moeijelijk gemaakt was; doch dat de luitenant-veldmaarschalk *Fenner*, door zijne gepaste maatregelen, alles heeft weten te boven te komen, en zijne troepen, na wonderen van onversaagdheid betoond te hebben, in het beklimmen der steilste rotsen, zich van dien allergewigtigsten post hebben meester gemaakt. Een gedeelte der bezetting werd door de bajonet geveld, en 30 officieren en meer dan 450 gemeenen werden krijgsgevangenen gemaakt. Door deze gelukkige onderneming zijn alle de kleine vijandelijke detachementen afgesneden, en ziet zich de luitenant-veldmaarschalk in staat, op Botsen voort te rukken.

*Van den 9den.*

De overgaaf van het slot van Triëst en deszelfs bezetting, bestaande in 450 man, heeft den 30sten october plaats gehad. Het garnizoen is krijgsgevangen, 192 stukken geschut zijn, volgens opgaaf, zoo in de stad als op het kasteel, in onze handen gevallen. Reeds op den 31sten hebben zich de korpsen van den luitenant-veldmaarschalk *von Radivojovich* en des generaals *Eckhardt* bij Canada vereenigd.

(*Staatkundig Dagblad van de Zuiderzee.*)

## Z W I T S E R L A N D.

ARAU, *den 24 November.*

De landdag heeft, in deszelfs zitting van den 18den november, de akte van neutraliteit goedgekeurd, en den 20sten aan alle Zwitsers eene proclamatie gedaan. Deze beide stukken zijn met geestdrift ontvangen geworden. Dezelve zijn slechts de uitdrukking van den bepaalden wil en algemeenen wensch der natie, als welke het onwrikbaar besluit genomen heeft, goed en bloed voor het behoud der rust en voor de instandhouding harer vrijheid en constitutie op te offeren.

Zie hier de akte van neutraliteit, zoo als dezelve afgekondigd is geworden:

„ Wij, de land-amman van Zwitserland en de afgevaardigden, die met volmagten van de negentien kantons van het zwitsersch bondgenootschap, welke te Zurich (voor dit jaar de federale stad) buitengewoon vergaderd zijn, ten einde in de tegenwoordige omstandigheden over den inwendigen toestand van ons vaderland te waken en deszelfs gesteltenis, ten opzigte der hooge buitenlandsche mogendheden, in overweging te nemen, verklaren, bij de tegenwoordige proclamatie, eenstemmig en plegtig, in naam der negentien geconfedereerde kantons, dat het zwitsersche bondgenootschap, aan deszelfs grondbeginselen getrouw, de volkomenste onzijdigheid in den tegenwoordigen oorlog, als de heiligste van deszelfs pligten, beschouwt, en besloten heeft, gezegde onzijdigheid, ten aanzien van alle oorlogvoerende mogendheden, onpartijdig en gemoedelijk te bewaren.

„ De landdag heeft dienvolgens besloten, dit besluit te handhaven, mitsgaders de rust en veiligheid over het geheele zwitsersche grondgebied te verzekeren, de grenzen door de troepen van het bondgenootschap te doen bezetten, alsmede de zekerheid en onschendbaarheid van het grondgebied door de wapenen te beschermen.

„ De welwillende deelneming, welke de oorlog voerende mogendheden altoos in het lot van dit land hebben betoond, in het oog houdende, zoo is de landdag overtuigd, dat dezelve in geener voege de neutraliteit van een onafhankelijk volk zullen kwetsen, en dat zij, te dien einde, de strengste bevelen aan hunne generaals zullen geven, op dat zij het zwitsersch grondgebied niet schenden door stellingen op hetzelve te nemen of door te beproeven, hetzelve over te trekken.

„ De tegenwoordige verklaring is met het zegel van het bondgenootschap voorzien, en door den land-amman van Zwitserland, mitsgaders door den kanselier van het bondgenootschap, geteekend."

Zurich, den 18den november 1813.

(*geteekend*,) *De land-amman van Zwitserland, voorzitter van den landdag,*
JAN VAN REINHART.
*De kanselier van het bondgenootschap,*
(*geteekend*,) M O U S S O N.

(*Dagblad van de Zuiderzee.*)

SCHAFHAUSEN, *den 28 November.*

Het eenparig door den buitengewonen landdag uitgevaardigde decreet, betrekkelijk de instandhouding der neutraliteit van ons vaderland, heeft overal de levendigste vreugde verwekt. Te vergeefs hadden de agenten der coalitie Zwitserland doorloopen en alle hunne pogingen in het werk gesteld, om verscheiden gouvernementen, en vooral die der den minsten invloed hebbende kantons, te nopen, de partij der coalitie te omhelzen. De verlokkelijkste beloften en bedreigingen zijn beurtelings in het werk gesteld geworden, om het zwitsersch gouvernement tot eenen maatregel te doen besluiten, die tegen de rust en het belang van dat land strijdt. Die middelen zijn allen mislukt en de zwitsersche wijsheid en gezond verstand hebben hier weder uitgeblonken. Men verzekert, dat de afgevaardigden zich naar de hoofdkwartieren der oorlogvoerende mogendheden hebben begeven, om de verklaring van den landdag aldaar mede te deelen.

Z. E. de land-amman is geautoriseerd geworden, 40,000 man in beweging te brengen, dewelke het gedeelte der zwitsersche grenzen zullen bezetten, die het naast aan het tooneel van den oorlog zijn. Eenige duizend man zullen zich naar de grenzen van Italie begeven: andere troepen zullen op de noordelijke grenzen gestationeerd worden. De staf van de troepen der confederatie zal zich in stad Bazel vestigen.

(*Dagblad van de Zuiderzee.*)

## *S T E R F - B E R I G T E N.*

*** Heden, ten middennacht, is, na eene ziekte van acht dagen, alhier overleden mijn waarde vader, B. J. BROUWER, in den zeer hoogen ouderdom van 84 jaren en ruim 5 maanden. Geve bij deze van mijn verlies kennis aan familie en vrienden; verzoekende verschoond te blijven van brieven van rouwbeklag.

FRANEKER, den 4 den december 1813.

J A N B R O U W E R,
*Leeraar der Doopsgezinden.*

Te LEEUWARDEN, by D. R. SMEDING en M. KOON.